

Fact-checking analiza novinskog članka

Naziv članka: Očekivanja u hrvatskom gospodarstvu pogoršana u rujnu, poslovanje u ljetnim mjesecima bilo znatno lošije

Datum objave članka: 29.9.2025.

Poveznica na izvor (medij/portal):

<https://www.poslovni.hr/europska-unija/ocekivanja-u-hrvatskom-gospodarstvu-pogorsana-u-rujnu-poslovanje-u-ljetnim-mjesecima-bilo-znatno-losije-4503983>

Ime i prezime studenta: Mario Funčić

Ime i prezime mentora/ice: Vanja Rubeša, mag.oec.

1. Kratki opis članka

Članak izvještava o pogoršanju ekonomskog raspoloženja u Hrvatskoj u rujnu 2025., temeljenom na istraživanju Europske komisije. Indeks ekonomske klime (ESI) zabilježio je pad za 0,5 bodova u odnosu na kolovoz te je iznosio 104,6 bodova. Najveće pogoršanje vidljivo je u uslužnom sektoru, gdje su menadžeri prijavili slabiju potražnju i lošije poslovanje tijekom ljetnih mjeseci, uključujući snažan pad ocjene potražnje u odnosu na prethodne procjene. Građevinski sektor zabilježio je blaži pad, dok je raspoloženje potrošača također pogoršano, uz smanjena očekivanja za idućih godinu dana. U maloprodaji se očekivanja nisu značajno promijenila, ali su zabilježene slabije ocjene poslovanja u prethodnim mjesecima. Članak ističe i da menadžeri u gospodarstvu planiraju smanjiti zapošljavanje, premda je razina opće neizvjesnosti nešto oslabila. Na razini eurozone i Europske unije ESI je zabilježio blagi rast, ali i dalje ostaje ispod dugoročnog prosjeka.

2. Identificirane činjenice i njihova provjera

U donju tablicu unesi svaku tvrdnju koja je provjerena, njezinu ocjenu i korišteni izvor.

Br.	Tvrdnja iz članka	Ocjena (točno / djelomično / netočno)	Izvor(i) i komentar provjere
1	Indeks ekonomske klime (ESI) u Hrvatskoj pao je u rujnu za 0,5 bodova u odnosu na revidiranu vrijednost iz kolovoza i iznosio je 104,6 bodova.	Točno	Podaci u Eurostatovoj tablici potvrđuju da je ESI indeks za Hrvatsku u rujnu 2025. iznosio točno 104,6 bodova. U usporedbi s revidiranom vrijednošću iz kolovoza od 105,1 bod, zabilježen je pad od točno 0,5 bodova.

"Financiara Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih"

			Tvrđnja je u potpunosti točna i potkrijepljena brojkama iz dokumenta. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
2	Očekivanja u hrvatskom gospodarstvu ponovno su tako pogoršana, nakon optimističnijih rezultata na kraju ljeta, pokazali su podaci Europske komisije. Najviše su u rujnu pogoršana očekivanja u uslužnom sektoru, prema padu indeksa za čak 11,4 boda.	Djelomično točno	Indikator povjerenja u uslužnom sektoru Hrvatske pao je za točno 11,4 boda u rujnu 2025. godine, što je brojčano točan podatak iz izjave. Međutim, izjava je tehnički neprecizna jer miješa opći indikator povjerenja s komponentom "očekivanja", te sugerira da je to najveće pogoršanje u cijelom gospodarstvu. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
3	Poslovanje je u ljetnim mjesecima bilo znatno lošije no što menadžeri bili procijenili u kolovozu, uz drastično slabiju ocjenu potražnje tijekom ljetnih	Točno	Podaci iz Eurostatove tablice 3 za usluge potvrđuju drastičan pad ocjene potražnje u Hrvatskoj od 22,6 bodova u rujnu 2025. u odnosu na kolovoz iste godine, čime je indeks pao u

	mjeseci, prema padu indeksa za čak 22,6 bodova.		negativno područje. To znači da su menadžeri u rujnu znatno lošije ocijenili stvarnu potražnju tijekom ljeta (koja se ocjenjuje unatrag tri mjeseca) u odnosu na ono što su procijenili mjesec dana ranije. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
4	Indeks koji mjeri ocjenu menadžera o potražnji za uslugama unatrag tri mjeseca spustio se tako u negativno područje prvi puta od proljeća pandemijske 2021. godine, pokazuju podaci EK.	Točno	Vrijednost indeksa za ocjenu potražnje za uslugama u Hrvatskoj za rujan 2025. iznosi -2,5, što je negativna vrijednost. Ova pojava, da indeks padne u negativno područje, dogodila se prvi puta od proljeća 2021. godine, što potvrđuju podaci u tablici Europske komisije. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
5	Pogoršanje poslovnog ozračja, ali osjetno blaže, zabilježeno je i u građevinskom sektoru, čiji je indeks	Točno	Izvorna izjava je u potpunosti Točna. Podaci u tablici 6 potvrđuju da su se istovremeno dogodile

	pao za 1,4 boda, uz pogoršane ocjene menadžera o knjigama narudžbi.		obje pojave u rujnu 2025. u Hrvatskoj: glavni indikator povjerenja pao je za 1,4 boda, a ocjene o knjigama narudžbi su se također pogoršale (pale su za 2,1 bod). https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
6	Blago je pogoršano i raspoloženje među potrošačima, prema padu indeksa za jedan bod u odnosu na kolovoz. Građani očekuju lošije stanje u gospodarstvu u idućih 12 mjeseci i signaliziraju da namjeravaju 'prikačiti' nabavu dobara veće vrijednosti.	Točno	Svi dijelovi izjave su u potpunosti točni prema podacima iz Eurostatove tablice 7 za rujnu 2025. godine. Potrošačko povjerenje u Hrvatskoj palo je za točno jedan bod, a građani su postali pesimističniji oko budućnosti gospodarstva i vlastite potrošnje. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
7	Očekivanja u sektoru maloprodaje zadržala su se pak, više-manje, na razini iz kolovoza.	Točno	Podaci iz Eurostatove tablice 5 pokazuju minimalnu promjenu u očekivanjima menadžera u maloprodaji za Hrvatsku u rujnu

			2025. godine (rast od 0,4 boda). To potvrđuje da su se očekivanja zadržala na istoj razini kao i u kolovozu, čime je izjava u potpunosti točna. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
8	Menadžeri u gospodarstvu u cjelini planiraju smanjiti zapošljavanje, prema padu indeksa EEI za 0,9 bodova.	Točno	Podaci iz Eurostatove tablice 1 potvrđuju da je u rujnu 2025. godine u Hrvatskoj zabilježen pad Indeksa očekivanja zapošljavanja (EEI) za točno 0,9 bodova. Ovaj pad indikatora signalizira da menadžeri u gospodarstvu u cjelini planiraju smanjiti zapošljavanje u nadolazećem razdoblju. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
9	Neizvjesnost je pak ublažena, uz pad indeksa EUI za 3,7 bodova, pokazuju rezultati ankete.	Djelomično točno	Pad indeksa EUI od točno 3,7 bodova dogodio se na razini cijele Europske unije, što znači da je tamo neizvjesnost ublažena. Međutim, u

			Hrvatskoj je u istom razdoblju zabilježen porast ekonomske neizvjesnosti, pa izjava nije univerzalno primjenjiva na sve regije. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
10	Raspoloženje u gospodarstvu na razini eurozone neznatno je pak poboljšano u rujnu, uz rast indeksa ESI za 0,2 boda.	Točno	Podaci iz Eurostatove tablice 1 potvrđuju da je ESI indeks za Eurozonu u rujnu 2025. porastao za točno 0,2 boda u odnosu na kolovoz. Ovaj blagi rast ukazuje na neznatno poboljšanje općeg ekonomskog raspoloženja na razini eurozone u navedenom mjesecu. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
11	Na razini Unije zabilježen je pak rast indeksa za 0,6 bodova u odnosu na kolovoz.	Točno	Podaci iz Eurostatove tablice 1 potvrđuju da je ESI indeks za Europsku uniju u rujnu 2025. porastao za točno 0,6 bodova u odnosu na kolovoz, što je u skladu s navedenom izjavom.

			https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
12	Njihova je vrijednost na oba područja i dalje ispod dugogodišnjeg prosjeka, upozorila je Komisija.	Točno	Podaci iz Eurostatovog izvješća potvrđuju da su ESI indeksi za EU i Eurozonu, unatoč blagom porastu u rujnu, i dalje ostali ispod svoje dugoročne prosječne vrijednosti od 100,0, što je u skladu s upozorenjem Europske komisije. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
13	Blagi rast zabilježen je u sektoru usluga i u industriji, za 0,4, odnosno 0,3 boda, pokazuje izvješće,	Točno	Podaci iz Eurostatove tablice 1 potvrđuju da je u rujnu 2025. godine na razini Europske unije zabilježen blagi rast povjerenja u oba sektora: uslugama (za 0,4 boda) i industriji (za 0,3 boda). https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf

14	a blago su poboljšana i očekivanja potrošača, pokazuje izvješće.	Točno	Podaci iz Eurostatove tablice 7 potvrđuju da je u rujnu 2025. godine na razini i EU-a i Eurozone došlo do blagog poboljšanja indeksa povjerenja potrošača u odnosu na kolovoz. Indeks je porastao prema nuli (ili postao manje negativan), što znači da su očekivanja potrošača poboljšana. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
15	Indeks za građevinski sektor zadržao se pak, više-manje, na razini s kraja ljeta.	Točno	Podaci iz Eurostatove tablice 6 pokazuju da su se indeksi povjerenja u građevinskom sektoru, kako za EU tako i za Eurozonu, promijenili minimalno (za samo 0,1 bod) između kolovoza i rujna 2025. godine. Ova neznatna promjena potvrđuje da se raspoloženje u sektoru zadržalo na istoj razini. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf

16	Pogoršanje je zabilježeno samo u sektoru maloprodaje, uz pad indeksa za jedan bod i lošije ocjene menadžera o zalihama i poslovanju u prethodnim mjesecima.	Točno	Prema podacima iz izvješća, indeks povjerenja u maloprodaji na razini EU-a pao je za točno jedan bod u rujnu 2025., a to je bio i jedini sektor koji je zabilježio pogoršanje svog glavnog indikatora u tom mjesecu. Tvrdnja je precizna i točna. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
17	U skupini najvećih gospodarstava eurozone najveći rast indeksa ESI zabilježila je u rujnu Španjolska, za tri boda.	Točno	Podaci iz Eurostatove tablice 1 potvrđuju da je u rujnu 2025. godine, među najvećim gospodarstvima eurozone, Španjolska zabilježila najveći rast ESI indeksa, koji je iznosio točno tri boda. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
18	Znatno je blaže porastao indeks za Italiju i Francusku, za 0,7 odnosno za 0,3 boda.	Točno	Podaci iz Eurostatove tablice 1 u potpunosti potvrđuju navedene brojke rasta ESI indeksa za Italiju i Francusku u rujnu 2025. godine. Taj je rast, u usporedbi s

			rastom od 3,0 boda zabilježenim u Španjolskoj, uistinu znatno blaži. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
19	Njemački je pak ESI blago smanjen, za 0,4 boda u odnosu na kolovoz.	Točno	Podaci iz Eurostatove tablice 1 u potpunosti potvrđuju da je njemački ESI indeks u rujnu 2025. blago smanjen za točno 0,4 boda u odnosu na prethodni mjesec. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf
20	Među velikim gospodarstvima izvan zone primjene zajedničke valute raspoloženje u Poljskoj zadržalo se, više-manje, na razini iz kolovoza.	Točno	Podaci iz Eurostatove tablice 1 potvrđuju da je ESI indeks za Poljsku u rujnu 2025. ostao gotovo nepromijenjen u odnosu na kolovoz, što znači da se ekonomsko raspoloženje u toj zemlji zadržalo na istoj razini. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en?filename=bcs_2025_09_statistical_annex_en.pdf

3. Zaključak analize

Analiza pokazuje da je članak u velikoj mjeri točno interpretirao podatke Europske komisije i Eurostata. Od ukupno 20 provjerenih tvrdnji, velika većina je potpuno točna, a samo dvije su djelomično točne zbog terminološke nepreciznosti ili pogrešnog generaliziranja trendova (posebno kod tumačenja „očekivanja“ u uslugama i ekonomskog indeksa neizvjesnosti). Sve ključne brojke – od kretanja ESI indeksa, kroz sektorske pokazatelje povjerenja i očekivanja, do kretanja u glavnim državama EU-a i eurozone – vjerno prate službene tablice iz rujna 2025.

Ukupno gledano, članak je visokog stupnja pouzdanosti. Autor se oslanja na verificirane podatke Europske komisije, brojčane vrijednosti su dosljedno i precizno korištene, a pogreške su manje i nisu utjecale na cjelokupnu interpretaciju ekonomskih trendova. Stoga se članak može smatrati vjerodostojnim izvorom za praćenje mjesečnih kretanja ekonomskog raspoloženja u Hrvatskoj i EU-u.

4. Korišteni izvori

European Commission (2025) *Business and Consumer Survey: Statistical Annex – September 2025*. Brussels: Directorate-General for Economic and Financial Affairs.

https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/b1b9a4fa-4ce3-473f-b79f-82479b596e00_en